

Vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehitysryhmä 5/2021

Aika:	Keskiviikkona 27.10.2021 klo 9.30-14.00	
Paikka:	Etäkokous	
Osallistujat:	Jari Rusanen	Kajave Oy, puheenjohtaja (poissa kohdassa 5 klo 12.30-13.10)
	Greetta Arha	Leppäkoski Group Oy
	Mari Eskelinen	Helen Oy (kohdat 4.1-8)
	Heleena Hietanen	Tampereen Sähköverkko Oy
	Tia Kautto	Vattenfall Oy (kohdat 4.1-8)
	Risto Lehtonen	Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
	Emma Saarela	Elenia Oy (kohdat 4.2-8)
	Sanna Turunen	Caruna Oy (kohdat 5-8 klo 12.30 alkaen)
	Sari Wessman	Alva Sähköverkko Oy
	Santeri Viljakainen	Väre Oy (kohdat 1-4.2)
	Ina Lehto	Energiateollisuus ry
	Riina Heinimäki, siht.	Energiateollisuus ry
Este:	Miikka Nieminen	Lappeenrannan Energia Oy
	Maire Siltanen	Lumo Energia Oyj

Asialista

1. Kokouksen avaus ja muistutus kilpailulainsäädännön noudattamisesta

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Sihteeri muistutti osallistujia kilpailulainsäädännön noudattamisesta kokouksessa, jossa on kilpailijoita paikalla. TEAMS-aineistoon on liitetty kilpailuoikeudellisten sääntöjen [muistilista](#).

Käytiin lyhyt esittäytymiskierros Heleena Hietasen ja Risto Lehtosen liittyttyä ryhmään uusina jäseninä.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin muutoksitta.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen 4/2021 muistio hyväksyttiin muutoksitta.

4. Datahub

4.1 Datahub ajankohtaista, ml. käyttöönottojärjestelmän työ

Sihteeri alusti keskustelua käymällä läpi kokousaineistossa olleen lyhyen katsauksen datahub-hankkeen ajankohtaiseen tilanteeseen.

- Datahubin käyttöönottojaksoa koskevat lakimuutokset tulivat voimaan kokouspäivänä, 27.10.2021. Asiaa on käsitelty tarkemmin ET:n jäsenkirjeissä (12.8.2021 ja 28.10.2021).
- Kaikki osapuolet ovat päässeet läpi tukosta, kolmelta osapuolelta vaaditaan joitakin jatkotoimenpiteitä
- Datahubin palvelusopimuksien allekirjoitukset on käynnissä

- Mallisähköpostit-ohje ja sähköpostipohjat on julkaistu
- Datahub 2.0:n tarkempi kuvaus julkaistaan joulukuun alussa ja 7.12.2021 klo 10-11 on aiheesta webinaari

Sihteeri kertoi myös, että Datahub-seurantaryhmä osallistetaan PONR-päätöksentekoon (17.2.2021). Jotta ET:n edustajalla on edellytyksiä ottaa kantaa päätökseen kokouksessa, on sovittu, että ET lähettää keskeisille toimielimilleen kyselyn tilannekuvasta juuri ennen päätöstä. Kehitysryhmä on yksi näistä toimielimistä. Sihteeri lähettää juuri ennen päätöksen tekemistä kysymyksen, onko alalla edellytykset edetä puskurien purkuun. Tähän toivotaan selkeää, kyllä- tai ei-vastausta. Hyväksyttiin ehdotus toimintamallista.

Keskustelussa todettiin, että yllättävän vähän on tullut postia datahubia varten perustettuihin sähköposteihin. Kenraalin aikana sitä koskevat sähköpostit tulee lähettää datahubin tiedonvaihdossa käytettäväksi ilmoitettuihin sähköpostiosoitteisiin, eikä tiedonvaihdossa saisi käyttää nykyisen tiedonvaihdon sähköpostiosoitteita. Asia oli esillä samaan aikaan järjestetyssä kenraalin statuspalaverissa ja on nyt selkeästi tiedotettu alan toimijoille.

Pohdittiin, onko tosiasiaa mahdollista välttää ylimää räisiä markkinatapahtumia kenraalin ydinjäädysjakson aikana, kuten kenraalin ProjectTOP-aktiviteeteissa vaaditaan. Todettiin, ettei tämä käytännössä ole mahdollista kenraalin aikana. Näin voidaan toimia vasta käyttöönotossa. Ymmärrettiin, että asia lienee ProjectTOPissa vain herätteenä, jotta se muistetaan huomioida varsinaisessa käyttöönotossa.

Tuotiin esiin, että kenraalissa on haastavaa, että poiminnat tehdään nyt ensimmäistä kertaa testijärjestelmästä. Tämä tarkoittaa, että korjaukset pitää tehdä sekä tuotantoon että testijärjestelmään. Tämä aiheuttaa sekaannusta ja lisää virheiden määrää, eikä sen toimijoiden mielestä nähty antavan lisäarvoa. Mallia on perusteltu, että se on datahubin näkökulmasta paras tapa.

Kenraalin esikonversion laatu on hyvällä tasolla. Yhdenmukaisuustarkastuksen laadun oletetaan osallistujien kokemuksen perusteella hieman laskevan, koska tietoja ei ehtinyt esikonversion tiukemmasta aikataulusta johtuen korjaamaan. Sekä perus- että mittaustietojen toimitus on ollut hitaampaa kuin tukoissa.

Todettiin, että keskeneräiset sanomaprosessit aiheuttavat kantakopioiden markkinatilanteisiin eroavaisuuksia, joista tulee väistämättä virheitä, joita joudutaan osapuolien kesken manuaalisesti korjaamaan yhdenmukaisuustarkastuksen tuloksien jälkeen.

Isossa kuvassa tilanne datahubin ja alan valmiuden suhteen on hyvä ja valmistelu etenee aikataulussa. Mutta yleisesti todettiin myös, että työmäärä yhtiöissä on kova ja päivät ovat pitkiä ja raskaita. Tekijät alkavat väsyä kovan työkuorman seurauksena. Myös osa viikonlopuistakin joudutaan työskentelemään.

Alalla on tahtotila saada tämä menemään maaliin hyvin ja onnistuneesti. Alalla on esimerkiksi halua ylimää räisiin tarkastuksiin, jotta datan laatu on varmasti riittävällä tasolla. Yhteistyö toimijoiden ja datahubin välillä on tiivistynyt ja parantunut.

4.2 Prosessiryhmän katsaus

Jari ja Emma kertoivat prosessiryhmän kuulumiset.

Prosessiryhmän viime kokouksessa oli keskusteltu erinimisten sopimusten käsittelystä muuttotilanteissa. Eli, miten toimitaan myyjän ja verkon eri asiakkaiden ulosmuutoissa (esim. myyjällä asiakkaana Marja ja verkolla Markku). Prosessityöryhmässä todettiin, että datahub välittää myyjän asiakkaan (Marja) ilmoittaman ulosmuuton verkolle ulosmuuttona. Verkolla ei ole keinoa selvittää, onko tarkoitus päättää molempien sopimukset vai onko myyjä mahdollisesti tarkoittanut ulosmuuttoa eri nimellä olevalle asiakkaalle (Marjalle), mutta verkon asiakkaana kuuluisi jatkua Markku. Haasteena nähtiin myös se, että asiakkaat eivät myyjälle välttämättä huomaa tai osaa kertoa lisätietoa siitä, että myynti- ja verkkosopimukset ovat eri nimellä ja jonkun sopimuksen kuuluisikin jatkua.

Todettiin, että verkonhaltija käsittelee muuttosanomaa normaalisti. Myyntisopimuksen päättyessä kohde jää sopimuksettomaan tilaan, jos uutta myyntisopimusta ei kohteeseen ilmoiteta. Jos verkon asiakas (Markku) jää kohteeseen, pitää hänen tehdä jonkun myyjän kanssa uusi myyntisopimus, jotta sähköjä ei katkaista sopimuksettoman tilanteen seurauksena. Verkko toimii tilanteessa, kuten se toimii normaalissa sopimuksettomassa tilanteessa.

Toinen käsiteltävä asia oli kehitysryhmän viime kokouksessa esiin noussut kysymys kytkennän viivästystapahtuman käytöstä myös sopimusprosesseissa. Datahubissa tämä ei ole mahdollista, koska sitä ei voi lähettää ilman kytkentäpyyntöä. Kehitysryhmän viime kokouksessa asia nousi esiin sen vuoksi, että halutaan välttää turhaa sähköpostin vaihtoa. Nyt datahub-ohjeistuksessa todetaan:

”Jakeluverkonhaltija kytkee tarvittaessa sähköt käyttöpaikalle toimituksen aloituspäivänä. Myyjän ei tarvitse lähettää erillistä kytkentäpyyntöä, vaan jakeluverkonhaltija kytkee sähköt uuden sopimusilmoituksen perusteella. Kytkentä ilmoitetaan luvun 3.4 mukaisella kytkentäilmoituksella. Mikäli jakeluverkonhaltija ei voi kytkeä sähköjä käyttöpaikalle sopimuksen alkaessa, tämä ilmoittaa asiasta myyjälle datahubin ulkopuolella.”

Pohdittiin, mitä muuttokytkennöissä tältä osin ilmoitettaisiin, jos kytkentä viivästyy asiakkaasta johtuvista syistä (turvallisen kytkennän varmistamiseksi edellytetään asiakkaan vastausviestiä ennen kytkemistä). Todettiin, ettei myyjä välttämättä tarvitse tietoa kytkennän viivästyisestä sopimuksen alkaessa, koska myyjä saa kuitenkin tiedon kytkentätilanteen muuttumisesta kytkennän jälkeen. Jotta viivästystapahtumaa voisi käyttää sopimusprosesseissa, sen käyttö pitäisi määritellä tarkkaan ja myös pohtia, voisiko tapahtuman käyttö olla vapaaehtoinen siten, että voitaisiin rajata pois ne käyttötapaukset, joissa turvallinen kytkentä varmistetaan asiakkaalta.

Edellä kuvatuin perustein todettiin, ettei kehitysryhmä näe tarvetta ilmoittaa myyjälle kytkennän viivästyisestä sopimusprosessissa. Kehitysryhmä oli sitä mieltä, ettei kytkennän viivästystapahtuman käyttötapauksien muuttamista tarvitse ainakaan tällä hetkellä nostaa datahubin kehitystoivelistalle. Edellä mainittu kohta *”asian ilmoittamisesta datahubin ulkopuolella”* pitäisi poistaa prosessidokumentista siihen kuulumattomana. Emma ja Jari välittävät kehitysryhmän terveiset prosessiryhmälle.

Kolmantena asiana prosessiryhmässä oli pohdittu, miten käsitellään kuluvalle päivälle tapahtuvat muutot. Todettiin, että asia on huomioitu ja ohjeistettu ET:n menettelyohjeessa.

5. Menettelyohjeiden päivitys Datahubin käyttöönotton johdosta

Käytiin läpi menettelyohje ja sovittiin sen viimeistelystä jäsenkuulemiseen.

Sovittiin seuraavista jatkotoimista:

- Riina viimeistelee ohjeen jäsenkuulemiseen
- Kehitysryhmän viimeinen kommentointimahdollisuus ennen jäsenkuulemistä 28.10.-5.11.
- Samaan aikaan Fingrid Datahub Oy:llä kommentoitavana (28.10.-5.11.)
- ET:n jäsenkuuleminen 11.11.-7.12. samanaikaisesti mittausohjeen kanssa
- Kommenttien läpikäynti kehitysryhmän kokouksessa 8.12.
- Esittely asiakkuustoimikunnalle 14.12. ja hyväksyntä sähköisesti kokouksen jälkeen.
- Valiokuntien hyväksyntä tammi-helmikuussa 2022

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous on keskiviikkona 8.12.2021 klo 9.00-14.00. Sihteeri kysyy erikseen, pidetäänkö etä- vai lähikokouksena.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 14.00.